

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ
VIDZEMES AUGSTSKOLAS
STUDIJU VIRZIENA “SOCIOLOĢIJA, POLITOLOĢIJA UN ANTROPOLOĢIJA”
PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMĀ “PĀRVALDĪBA UN
KOMUNIKĀCIJA”

KODS: 47310

Informācija par ekspertu

Vārds	Ojārs	Uzvārds	Skudra
Darbavieta	Latvijas Universitāte	Amats	Asoc. prof.
Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Dr.hist.		
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Novērtēšanas vizītes datums: 2018.gada 25.jūnijs

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Vidzemes Augstskolas (turpmāk tekstā – ViA) 05.04.2018 iesniegumu Nr. 1-7/79
Par izmaiņām Vidzemes Augstskolas maģistra studiju programmā “Pārvaldība un komunikācija” (47310) un tam pievienotajiem dokumentiem;
- Nodibinājuma “Akadēmiskās informācijas centrs” (turpmāk tekstā – AIC) 09.05.2018 vēstuli Nr. 2018/11-063 “Par termiņa pagarināšanu”
ViA iesnieguma izskatīšanai un papildus informācijas pieprasījumu saistībā ar izmaiņām ViA maģistra studiju programmā “Pārvaldība un komunikācija”;
- ViA rektora, asociētā profesora G.Krūmiņa 22.05.2018 vēstuli Nr.1-7/124 Par papildinformācijas sniegšanu
Papildinformāciju saistībā ar ViA profesionālā maģistra studiju programmas “Pārvaldība un komunikācija” nosaukuma maiņu un tai pievienotajiem dokumentiem, kas attiecas uz jaunizveidoto studiju kursu sarakstu un kursu aprakstiem, kā arī šo kursu docētāju biogrāfijas;

- ViA vizītes laikā iegūto informāciju intervijās ar ViA pārstāvjiem;
- 2015.gada 14.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.407 “Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi”;
- 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.240);
- 2017.gada 13. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju;”
- Vidzemes Augstskolas stratēģiju 2016.-2020.gadam;
- Biedrības “Latvijas Komunikācijas asociācija” 2018.gada 23.marta vēstule ViA “Par Vidzemes Augstskolas studiju programmas nosaukuma maiņu;”
- Valmieras Domes priekšsēdētāja vietnieka R.Gailuma 27.06.2018. vēstule Nr.2.2.1.7/18/930 ViA studiju virzienu direktorei A.Dāvidsonei “Par Vidzemes Augstskolas studiju programmas nosaukuma maiņu;”
- Pēc eksperta lūguma 2018.gada 25.jūnijā sagatavotie pārskati: “Studiju programmas “Pārvaldība un komunikācija” (pēc nosaukuma maiņas: “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība”) īstenošanā iesaistīto docētāju promocijas darbu temati un aizstāvēšanās gads;” “Studiju programmas “Pārvaldība un komunikācija” (pēc nosaukuma maiņas: “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība”) īstenošanā iesaistīto docētāju zinātnisko publikāciju saraksts 2011.-2018.gadā;” “Vidzemes Augstskolas maģistra studiju programmas “Pārvaldība un komunikācija” (studentu) aizstāvēto maģistra darbu tematu pārskats (2006.-2018.).”

1. Informācija par augstskolas/ koledžas plānotajām izmaiņām

ViA lūdz veikt izmaiņas studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” īstenošanās profesionālās maģistra studiju programmas **“Pārvaldība un komunikācija”** (47310) nosaukumā, mainot to uz **“Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība”**, kā arī studiju programmas **“Pārvaldība un komunikācija”** satura izmaiņas 12 kredītpunktu apjomā. ViA lūgums veikt izmaiņas studiju programmas nosaukumā atbilst MK noteikumu Nr.407 8.7.1. apakšpunktam, bet izmaiņas studiju programmas saturā nepārsniedz 20 procentus no akreditācijas iesniegumā noteiktās studiju virzienam atbilstošās studiju programmas obligātās un ierobežotās izvēles daļas apjoma kredītpunktos un tāpēc vērtējamas kontekstā ar studiju programmas nosaukuma maiņu atbilstoši MK noteikumu Nr.407 8.7.1. apakšpunktam.

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā 2018.gada 25.jūnijā bija tikšanās ar:

administrācijas pārstāvjiem un nozares pārstāvjiem:

- ViA Rektoru, asociēto profesoru, Dr.hist. Gati Krūmiņu;
- Ričardu Gailumu, Valmieras Domes priekšsēdētāja vietnieku;
- Pulkvežleitnantu Māri Tutinu, NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra Izglītības un mācību struktūrvienības vecāko virsnieku;

Studiju programmas vadību:

- Agnesi Dāvidsoni Dr.phil., studiju virzienu “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” un “Informācijas un komunikācijas zinātnes” direktori;

Noslēguma tikšanās reizē piedalījās arī Iveta Putniņa ViA Administratīvā prorektore.

Pārrunās no ViA vadības un pieaicināto amatpersonu puses tika sniegts izsmeļošs un argumentēts skaidrojums iecerēto izmaiņu nepieciešamībai, akcentējot pašvaldību un valsts pārvaldes institūciju ieinteresētību kvalificētos pārvaldības speciālistos, kuri spējīgi stratēģiski komunicēt ar organizācijām un to iekšējām un ārējām publikām reģionālā, nacionālā un, nepieciešamības gadījumā, arī starptautiskā mērogā. Īpaši tika uzsvērtā sadarbība ar partneriem Lielbritānijā, Igaunijā un Vācijā, kā arī ar NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centru. Tika raksturoti pētnieciskā darba virzieni, kā arī plāni piesaistīt ārvalstu studentus, tai skaitā no ES Austrumu partnerības valstīm, kad tiks uzsākta programmas pilnvērtīga realizācija arī angļu valodā, kā norādīts augstskolas stratēģijā. ViA rīcībā ir nepieciešamās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, kā arī akadēmiskās datu bāzes, lai programmas realizācijā iesaistītie vidējās un jaunākās paaudzes docētāji varētu sekmīgi sasniegt ViA vadības definētos mērķus.

Bibliotēkas apskate un saruna ar ViA Galveno bibliotekāri Ingu Grāveli, kura iepazīstināja ar studentiem un docētājiem noderīgo Bibliogrāfisko sarakstu studiju programmai “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība”, nostiprināja iespaidu par mērķtiecīgo darbu modificētās studiju programmas sekmīgas realizācijas nodrošināšanā.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Izmaiņas profesionālā maģistra studiju programmā “Pārvaldība un komunikācija” bija ielānotas jau pirms vairākiem gadiem. “Vidzemes Augstskolas stratēģija 2016.-

2020.gadam” paredz **“augstskolas ekosistēmas – augstskola+ sadarbības partneri+ absolventi”** veidošanu ar mērķi padarīt ViA “par vienu no galvenajiem nākotnes veidošanas virzītājspēkiem Vidzemē”, kam “aktīvi jāietekmē procesi Latvijā un aiz tās robežām” un “jākļūst par viedokļu līderi reģionālā un nacionālā līmenī.” Atbilstoši šim ambiciozajam mērķim, stratēģija paredz, ka ViA Sabiedrības zinātņu fakultātē “maģistra līmenī, izmantojot studiju programmas “Pārvaldība un komunikācija” intelektuālos resursus un iestrādes, no 2018.gada tiks īstenotas divas studiju programmas angļu valodā (“Mediju pratība” un “Stratēģiskā komunikācija”).” Stratēģijā norādīts, ka tās “plānotas” kā “maģistra līmeņa starptautiskas studiju programmas” un tiks realizētas, izmantojot “stratēģiskās akadēmiskās partnerības starptautiskā līmenī” ar Kings College Lielbritānijā, Ķīles (VFR) un Tartu (Igaunija) universitātēm, Kijevas – Mohilas akadēmiju, NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centru, EAST STRATCOM (Eiropas Komisija), kā arī sadarbībā ar “nacionālajiem medijiem un jomas ekspertus apvienojošām organizācijām.” Kā liecina ViA “Uzņemšanas prasības pilna laika augstākā līmeņa studiju programmās”, šos mērķus ir nācies modificēt un profesionālā maģistra studiju programma “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība” tiks realizēta latviešu valodā, neatsakoties no mērķa pārskatāmā nākotnē piesaistīt “ārvalstu studentus un ārvalstu akadēmisko personālu” “stratēģiskās komunikācijas maģistra” studijām.

To, ka ViA stratēģijā minētie mērķi paliek spēkā un ir saistāmi arī ar profesionālā maģistra studiju programmas “Pārvaldība un komunikācija” nosaukuma un daļēju satura maiņu, sarunā ar ekspertu apliecināja ViA rektors, Valmieras Domes priekšsēdētāja vietnieks un NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra vecākais virsnieks.

Savu atbalstu izmaiņām programmā “Pārvaldība un komunikācija” jau 2018.gada 23.martā ViA rakstiski apliecināja biedrība “Latvijas Komunikācijas asociācija”, kas apvieno Latvijas komunikācijas aģentūras, paužot cerību, ka “studiju programma nodrošinās zināšanas par stratēģiskās komunikācijas lomu nacionālās drošības stiprināšanas kontekstā, par komunikācijas stratēģisku plānošanu un vadīšanu valsts, pašvaldību un privātajā sektorā.” R. Gailums atbalstu studiju programmas nosaukuma maiņai apliecināja arī rakstiski oficiālā vēstulē ViA studiju virzienu direktorei A.Dāvidsonei, kas datēta ar 27.06.2018 un pauž “pašvaldības uzticību augstskolas vērtējumam par nosaukuma maiņas nepieciešamību” ar mērķi celt konkurētspēju, veicināt ViA un Valmieras kā reģiona centra attīstību.

Pēc eksperta lūguma sagatavotie pārskati liecina, ka ViA pastāv priekšnoteikumi, lai varētu sekmīgi uzsākt modificētās profesionālā maģistra studiju programmas “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība” realizāciju. Politiskās komunikācijas un polittehnoloģiju pielietošanas praksi pētījušas docente, Dr.sc.comm. S.Denisa-Liepniece un viesdocente, Dr.sc.pol. I.Bērziņa, bet uzņēmuma iekšējās komunikācijas stratēģiskās vadības aspektus un pašnodarbināto rīcības stratēģijas pēta zinātniskā grāda pretendente I.Zaumane un doktorante S.Brigsa. Saskaņā ar sagatavoto pārskatu no 103 docētāju publikācijām, publikācijas par Krievijas stratēģijām un stratēģisko komunikāciju sagatavojušas I.Bērziņa (divas, vienu kā līdzautore) un S.Denisa-Liepniece kā līdzautore vienai NATO StratComCOE publikācijai. Docente, Dr.phil. A.Dāvidsone ir līdzautore publikācijai par pašvaldību, kopienu un indivīdu rīcībspējas stratēģijām. No pavisam 88 aizstāvētajiem maģistra darbiem četri ir bijuši veltīti komunikācijas stratēģijām, bet divi – Limbažu novada un Valmieras pilsētas attīstības stratēģijām.

Līdzīga aina paveras analizējot modificētās profesionālā maģistra studiju programmas “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība” struktūru un jaunizveidoto studiju kursu aprakstus. Trīs ar komunikācijas un organizāciju pārvaldības stratēģiskajiem aspektiem saistītie kursi tiek saglabāti nemainītā veidā. Jaunie kursi saistīti ar ietekmējošo komunikāciju, kognīciju, demokrātiju, pārvaldību, lēmumu pieņemšanu, inovāciju un risku vadību, kā arī vērtību orientācijām. Sešu no jauna ieplānoto kursu aprakstos, kursu satura izklāstā stratēģiskās komunikācijas jautājumi un problēmas neparādās vispār. Tas skaidrojams ar programmas politoloģisko ievirzi un akcentu uz pārvaldības problemātiku kursu saturā. Tāpēc šā brīža situācijā programmas saturam vairāk atbilstu nosaukums “Pārvaldība un stratēģiskā komunikācija.” Taču piedāvātā studiju programmas nosaukuma maiņa savukārt atbilst ViA stratēģiskajam mērķim, kas jāasniedz tuvākajos gados.

Literatūras sarakstos atrodamas divas publikācijas, kas saistītas ar stratēģijām – viena, kas veltīta stratēģiju vēsturei, un viesdocentes I.Bērziņas, kā līdzautoras, publikācija par Krievijas stratēģiju un Baltijas valstu informatīvo vidi.

Kopumā izmaiņas profesionālā maģistra studiju programmā “Pārvaldība un komunikācija” atbilst LR Ministru kabineta normatīvo aktu prasībām.

4. Secinājumi

Pārveidotā profesionālā maģistra studiju programma ar jauno nosaukumu “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība” atbilst pašvaldību institūciju, komunikācijas aģentūru un ViA

mērķtiecīgas sadarbības prasībām, veicot akadēmiski izglītojošo un uz stratēģiskās komunikācijas praksi orientētas pielietojamās pētniecības darbu. Lai tas sekmīgi varētu noritēt arī nacionālā līmenī un pārrobežu, starptautiskās komunikācijas līmenī vēl nepieciešami tālāki uzlabojumi, kas saistīti ar tādām jomām kā stratēģiskās komunikācijas teorijas un pētniecības metodoloģijas, publiskā telpa un publiskais viedoklis, pārliecināšanas komunikācija un politiskā komunikācija, nacionālās un multilaterālās stratēģiskās domas tradīcijas un prakses. Taču kopumā ir radīti visi nepieciešamie materiāli - tehniskie, akadēmiskā personāla un sadarbības partnerības priekšnoteikumi, lai sekmīgi varētu tikt uzsākta profesionālā maģistra studiju programmas “Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība” realizācija, rēķinoties ar pārvaldības aspektiem kā programmas praktiski noteicošo daļu.

5. Rekomendācijas

Rekomendēju apstiprināt ViA profesionālā maģistra studiju programmas “**Pārvaldība un komunikācija**” (47310) jauno nosaukumu “**Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība**” ar jauno kodu 47312, jo programma, pēc tās satura izmaiņām 12 kredītpunktu apjomā, kuras iesaku atbalstīt, atbilst politikas zinātnes teorētiskajām un metodoloģiskajām pieejām.

Līdz 2019./20. akadēmiskā gada sākumam būtu nepieciešams izstrādāt teorētiski un metodoloģiski pamatotu prakses aprakstu līdzīgi kursu aprakstiem, kas savukārt būtiski jāpapildina ar stratēģiskās komunikācijas teorijām, pētnieciskajām metodoloģijām un konkrēto pētījumu rezultātiem veltīto literatūru. Tas darāms, ņemot vērā reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmeņa stratēģiskās komunikācijas specifiku. Prakses un maģistra darbu loma jauno profesionālo maģistru sagatavošanā precīzi un iespējami detalizēti raksturojama programmas satura izklāstā, jo, pirmkārt, tas būs nozīmīgs apsvērums par labu ViA kā studiju iestādes izvēlei, it īpaši no ārvalstu reflektantu puses, un, otrkārt, reģionālā un nacionālā līmeņa stratēģijas un ar to realizāciju saistītā stratēģiskā komunikācija gan prakses, gan maģistra darba izstrādes laikā vienmēr būs saistīta ar piekļuvi konfidencialai un ierobežotas pieejamības informācijai, jo tikai tādā gadījumā iespējama procesus pārzinoša kvalificēta speciālista sagatavošana.

Ojārs Skudra, asoc.prof., Dr.hist.

Rīgā, 2018. gada 6. jūlijā